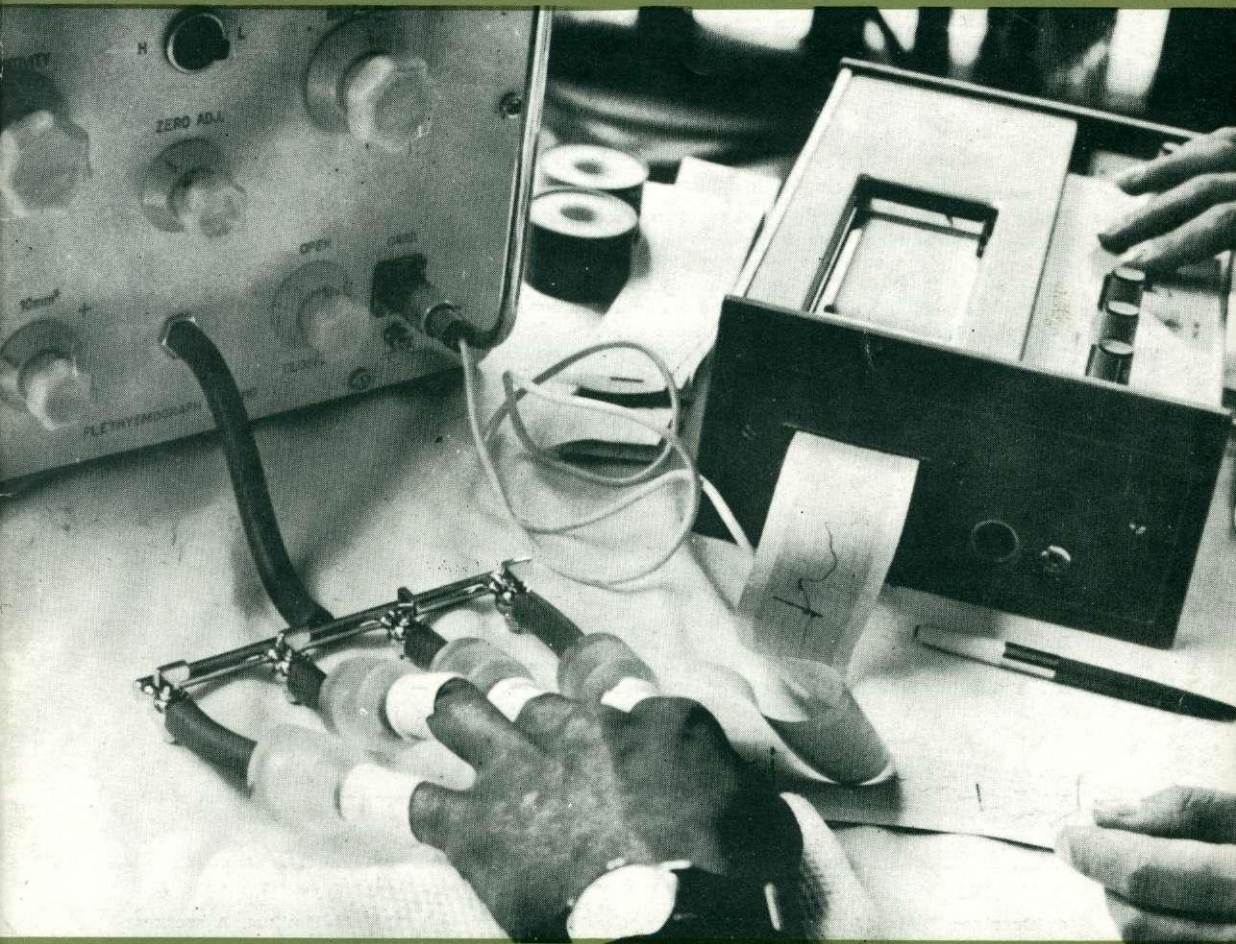

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 113. ÉVFOLYAMA

1978. NOVEMBER • XXVII. ÉVFOLYAM II. SZÁM

T A R T A L O M

Márton József: Szükség van-e a távlati tervezésre az erdőgazdaságban? — — — — —	481
Kaufmann József: Önrakodó gépjárművek vagy önjáró rakodógépek — — — — —	487
Szegedi András: A talajerő-utánpótlás az erdőzetben — — — — —	491
Dr. Kiss László: Magvetési kísérlet drázsírozott erdeifenyőmaggal — — — — —	494
Dr. Solymos Rezső: Az erdőrendezés szerepe az erdőgazdálkodás fejlesztésében — — —	497
Németh András, Schmotzer András: Adatok a kémiai gyomirtás erdőgazdasági elterjedtségéről — — — — —	502
Dr. Kuthy Gyula: A szervezés segédeszközzeiről — — — — —	508
Hargitai László, dr. Szabó József: Az elemi mozdulatidők mérésének 3M (MTM) módszere	512
Dr. Juhász Miklósné: Az akác és a gyertyán levélkataláz-aktivitásának változása TRIFENOXIN 100 hatására — — — — —	515
Dr. Fekete Gyula, Horváth Béla: Mászósebességet igénylő csemetekerti munkák erőgépei —	517
Dr. Walter Ferenc: Finnországi tanulmányút tapasztalatai — — — — —	521
Jérome René: Klagenfurti vásár — 1978 — — — — —	523

Címkép: Több mint 3000 szűrővizsgálatot végzett eddig az ERTI a rezgésártalom korai kimutatására

A hátlapon: Terítéken a városba tévedt vaddisznó (Fotó: ERTI, Körmendy T. felvételei).

СО ДЕРЖАНИЕ

<i>Мартон Й.:</i> Нужно ли перспективное планирование в лесном хозяйстве?	481
<i>Кауфманн Й.:</i> Самопогружающиеся автомашины или самоходные погрузчики	487
<i>Сегеди А.:</i> Возмещение плодородия почвы в лесном хозяйстве	491
<i>Д-р Кущи Л.:</i> Опыт по посеву семян дражированными семенами сосны обыкновенной	494
<i>Д-р Шольмош Р.:</i> Роль и задачи лесоустройства в развитии лесного хозяйства	497
<i>Немет А., Шмотцер А.:</i> Данные о распространении химической прополки в лесном хозяйстве	502
<i>Д-р Кути Дь.:</i> Пособия организации	508
<i>Харгитай Л., Сабо Й.:</i> Метод МТМ для измерения времени элементарных движений	512
<i>Д-р Юхас М.-не:</i> Изменение активности листовой катализы акации белой и граба под влиянием препарата Трифеноксин-100	515
<i>Д-р Фекете Дь., Хорват Б.:</i> Силловые машины для работ в питомнике, требующих скорости ползания	517
<i>Д-р Фальтер Ф.:</i> Опыт научной экскурсии в Финляндии	521
<i>Жером Р.:</i> Клагенфуртская Ярмарка 1978 г.	523

C O N T E N T S

J. Márton: Is it necessary to use long term planning in Forestry? — — — — —	481
J. Kaufmann: Self-loading vehicles or moving loaders — — — — —	487
A. Szegedi: Recycling soil-nutrients in Forestry — — — — —	491
Dr. L. Kiss: An experiment on sowing Austrian Pine seeds prepared by coating — — —	494
Dr. Solymos R.: The function of the forest management in the development of silviculture	497
A. Németh and A. Schmotzer: Figures about herbicide usage in Agriculture — — — —	502
Dr. Kuthy Gy.: On the devices of organisation — — — — —	508
Hargitai L. dr. Szabó J.: Method MTM of measuring elementary times in movement —	512
Dr. Mrs. M. Juhász: Changings in activity of the foil-catalase of Black Locust and Hornbeam by the effect of Trifloxin 100 — — — — —	515
Dr. Gy. Fekete, B. Horváth: Power machines of very slow speed for nursery works — —	517
Dr. F. Walter: Experiences of a study tour in Finland — — — — —	521
R. Jérôme: The Klagenfurt Fair — 1978 — — — — —	523

A Z E R D Ő

az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa. Szerkeszti Keresztesi Béla akadémikus. A szerkesztőség címe: Budapest, II. Frankel Leó u. 44. Levélcím: Budapest, Pf.: 17. 1277. Kiadja a Lapkiadó Vállalat, Budapest, VII., Lenin krt. 9—11. Levélcím: Budapest, Pf.: 223, 1906. Felelős kiadó: Siklósi Norbert. Kapják az Országos Erdészeti Egyesület tagjai; előfizethető még a Posta Központi Hírlapiroda (Budapest, József nádor tér 1. 1900) és a lapterjesztéssel foglalkozó, egyes postahivatalok útján. Előfizetési díj egy évre 60,— Ft, egyes szám ára: 5,— Ft. Külföldön terjeszti a „Kultúra” Könyv és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat (Budapest, Pf.: 149. H—1389), az évi előfizetés ára: 7\$.

Révai Nyomda Egri Gyáregysége, Eger. Felelős vezető: Vilcsék János. 78. II. 3449

Index: 25.208

SZÜKSÉG VAN-E A TÁVLATI TERVEZÉSRE AZ ERDŐGAZDASÁGBAN?

MÁRTON JÓZSEF

„A bölcsesség képesség arra, hogy előre lássuk a jelenlegi cselekvés távlati következményeit, a rövid távú hasznot feláldozzuk a hosszú távú előnyökért, irányítsuk az irányíthatót, és ne pazaroljunk energiát arra, amit nem lehet irányítani. Így a bölcsesség lényege a jövővel törődés. Más azonban a kapcsolat, mint a csupán jóslással foglalkozó jóvendőmondóké. A bölcs a jövő alakítását is megkísérli.”

Ackoff, Rassel: Operációkutatás és vállalati tervezés — KJK 1974., Bp.

A szocialista országokban kezdettől fogva a gazdaságfejlesztés alapja a tervezés mind a népgazdasági, mind a vállalati szférában. A szocialista tervezési gyakorlat a múltban a középtávú és az éves tervkészítésre orientálódott. A vállalati szférában sokáig csak éves tervek készültek. Korunkban a tudományos-technikai forradalom, a szükségletek és a termékek változásának sebes ritmusa, a gyors gazdasági fejlődés következtében „felgyorsult” idő szükségessé tette a tervezés időhorizontjának kitágítását. Ez a szükséglet a fejlett szocialista országokban megteremtette népgazdasági szinten a távlati tervezés, vállalati szinten a középtávú tervezés gyakorlatát.

Vállalati középtávú tervezés

A vállalati középtávú tervezés problémája hazánkban is megoldódott. Az 1976—80-as évekre minden vállalat készített ötéves tervet. A vállalati középtávú tervezés minőségi változást hozott a vállalati gazdálkodásban. Kiszélesítette az előrelátás idősváját, rákényszerítette a vezetőket, hogy a vállalat működését piaci, termelési, fejlesztési, pénzügyi oldalról egyaránt megalapozva, sokoldalú kapcsolatrendszerbe ágyazva, öt évre előre tudatosan megtervezzék.

De vajon elegendő-e öt évre előre tervezni? Biztosítható-e ezáltal az optimális vállalati működés, a harmonikus fejlődés hosszabb távon is?

A gazdasági élet változása, fejlődése szakadatlan folyamat. A lényeges folyamatok fejlődési tendenciái átfedik az ötéves tervek idősváját. A középtávú vállalati tervezés mai gyakorlatában az előrelátás időtartama egyébként is csak a tervkészítés idején öt év, a teljesítés folyamatában egyre csökken, és csak az újabb ötéves terv kidolgozása idején éri el ismét az öt évet. A horizont ettől kezdve ismét szűkül és így tovább... Egyes szocialista országokban ezt az ellentmondást az ún. folyamatos tervezéssel igyekeznek feloldani. Ennek lényege, hogy minden évben újabb középtávú tervet készítenek, egy-egy évvel kitolva az újabb ötéves terv határát. Így a vállalatnak minden évben van öt évre szóló középtávú terve, és ezzel megszűnik a belátható időhorizont csökkenő tendenciájának problémája. A folyamatos tervezés sem oldhatja fel azt az ellentmondást, hogy a *műszaki-gazdasági fejlődés mai ritmusa mellett*

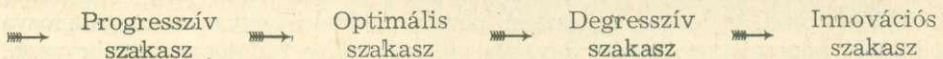
az ötéves előrettekintés maga nem teszi lehetővé a vállalatok jövőjének biztonságos tervezését.

A termelés korszerűsítése, a gyártmányszerkezet alakítása, a gazdálkodás intenzifikálása és mindezek érdekében még egy-egy nagyobb beruházás megvalósítása is (az elhatározástól a próbauzemig) általában meghaladja, illetve túlhaladja egy-egy ötéves tervidőszak lehetőségeit, illetve időszakát. *Természetes követelmény tehát, hogy a vállalatok is készítsenek stratégiai terveket, amelyek egységbe fűzik a több ötéves terveciklust igénylő fejlesztési törekvéseket.*

A hosszú távú vállalati működés sajátosságai

Ha a vállalati működés általában összetett folyamatából kiragadunk egyetlen gyártási (termelési) ágazatot és annak fő folyamatait önmagában hosszabb időn át megfigyeljük, azt tapasztaljuk, hogy az ágazat működését sajátos szakaszosság jellemzi.

Az egyszerűség kedvéért tételezzük fel, hogy a termelési ágazatot egyetlen üzem képviseli, amely csupán egy terméket állít elő. Legyen ez beruházással létrehozott új üzem, amely a termelését most kezdi. Ha a létesítés sikeres volt, várható, hogy az üzem egyre növekvő ütemben termel. A felfutás azonban elmentmondásos folyamat. A kezdeti szakaszban többnyire elkerülhetetlenek a veszteségek. Az emberek az új gépekről, termelési eljárásról, termékről tapasztalatokat szereznek. Néha azonban a vállalatnak ezért drága árat kell fizetnie. A zavarok ritkulnak, a kapacitáskihasználás, a termék minősége, a jövedelmezőség fokozatosan javul. Egy idő után az üzem tervszerűen működik, eszközeit jól hasznosítja, jó minőségű, a piac által elismert terméket gyárt, magas jövedelmezőséget ér el. Hosszabb idő elteltével a harmónia megbomlik, a gépek elöregsznek, a technológia elavul, a termelés akadozik, a piacon korszerűbb helyettesítő termékek jelennek meg, a jövedelmezőség csökken, az üzem hanyatlásnak indul. A vállalat azonban létének fenntartására törekedve, nem nézi tétlenül az elkerülhetetlen összeomlást. Igyekszik megújítani erőforrásait, új gépeket vásárol, korszerű termelési eljárásokat honosít meg, új gyártmányokat vezet be stb. Ezzel az imént leírt folyamat magasabb színvonalon újra lejátszódik. A gyártási ágak működését hosszabb távon folytonosan ismétlődő szakaszokkal lehet szemléltetni:

Ezen következtetések olyan termelési ágazatokra is érvényesek, amelyek több, területileg széttagolt üzemben, viszonylag homogén technikával gyártmánycsaládokat állítanak elő. Az a tény, hogy a termelési ágazatok működése törvényszerűen ciklikus jellegű, és ezen belül határozott jellegű szakaszok ismétlődnek, továbbá, hogy az ágazatok jelentős időtartamú szakaszokban nem produkálhatnak optimális teljesítményeket, különösen fontossá teszi, hogy a hullámvölgy működés folyamatát nyomon követhessük és tudatosan formálhassuk. A gazdálkodás biztonsága végett pl. rendkívül fontos, hogy a vezetők ne nézzék tétlenül, hogy a termelés az optimális szakaszt követően a degresszív lejtőn a mélypontra zuhanjon, hanem már az optimális szakasz csúcán tegyenek előkészületeket a hullámvölgy kiiktatására. Más szóval, az ágazat megújítását már akkor kezdjék előkészíteni, amikor még annak működése műszakilag és gazdaságilag legkedvezőbb. Ehhez azonban öt évnél távolabb-

ra kell látni a szükségletek, a piaci folyamatok, a műszaki fejlődés stb. tendenciáját. A működési szakaszok és az egész ciklus időtartama a vállalati erőforrások öregedési, kiválási idejével hozható összefüggésbe. Ez pedig a magyar iparban a 70-es években több ezer statisztikai adat feldolgozása szerint 10—15 év közé tehető. Ez az időszak két-háromszorosan meghaladja a vállalati középtávú tervezés időhorizontját. Tekintve, hogy a vállalati működés belső sajátosságainak leírásával, a vállalati időhorizont kitévésének szükségességét szeretném bizonyítani, már itt megjegyzem, hogy még a termelési ágazatok működésének optimalizálására sem elegendő az ötéves előrelátás időszava. (A fagazdaságban a fafajpolitika és a fafeldolgozó ipar fejlesztése legalább 30 éves előrelátást igényel. Svédországban pl. 100 éves erdőgazdasági hosszú távú tervek készülnek.)

A valóságos, működő vállalatoknál a ciklikus működés viszonyai az előbbieknél sokkal bonyolultabbak. A legtöbb vállalat nem egyetlen terméket gyárt, hanem többet. Igen gyakran egymástól merőben eltérő termékcsoportokat állítanak elő különböző gyártási ágazatokban. Nagyobb vállalatoknál jellemző, hogy egy-egy termelési ágazatban is több, területileg is elkülönülő üzem termeli az ugyanabba a gyártmánycsaládba tartozó cikkeket. A valóságos vállalat tehát általában horizontálisan és vertikálisan tagolt, amelyben a gyártási ágak bonyolult kapcsolatrendszerben állnak egymással. A vállalati működés hosszú távú optimalizálása tehát sokkal nagyobb feladat, hiszen nem pusztán egy, hanem általában több termelési ágazat ciklikus működését kell összehangolni. Az egyes termelési ágazatok, mint kimutattuk, a működési ciklusnak csak egy részében érhetnek el optimális teljesítményeket, más szakaszokban szükségszerűen veszteségesek. Ebből kiindulva nyilvánvaló, hogy nem indíthatók tetszőleges sorrendben vállalati akciók, hogy időnként a vállalat likviditása veszélybe ne kerüljön. Ha pl. a véletlen folytán előfordulna, hogy a különböző termelési ágazatok egy vállalatnál azonos működési szakaszba kerülnek (amelyhez hasonló helyzet „rövidlátó” vállalati vezetés mellett megeshet), és ez a spontán szinkron tartósan fennmaradna, ez viszonylag rövid időn belül a vállalat tönkremenetelét eredményezné. *A vállalat stabilitása megköveteli, hogy egyes gyártási ágazatok veszteséges szakaszait átfedjék más ágazatok optimális szakaszai, mert az egyenletes, megrázkódtatásoktól mentes fejlődés hosszabb távon csak ezáltal biztosítható.* Ha korábban azt állítottuk, hogy ötéves előrelátással egy-egy termelési ágazat működését sem lehet hosszabb távon tudatosan alakítani, még inkább igaz ez a több termelési ágazatot magába foglaló vállalatra. A különbség nem pusztán mennyiségi, mert-hogy több ágazat működését kell tervezni. Az ágazatok bonyolult vertikális és horizontális kapcsolatrendszerben állnak egymással. Nem önmagában kell tehát egy-egy ágazat ciklikus folyamatát alakítani, hanem egymással szorosan összehangolva, hogy az egész rendszer összehatása legyen optimális. A vállalat távlatban egyenletesen magas jövedelmezőségre csak akkor számíthat, ha valamennyi termelési ágazat működési szakaszait időben célszerűen sorolja. Megállapítható tehát, hogy *hosszú távon nem lehet optimális működés olyan vállalati stratégia nélkül, amely a vállalati akciókat időben és térben ütemezi és elrendezi.*

A ciklikus működés sajátosságai az erdőgazdaságban

Tekintsük át ezek után röviden, hogy a ciklikus működés általános elvei miként érvényesülnek az erdőgazdasági vállalatokban (elsősorban az EFAG-oknál). Az erdőgazdasági vertikum termelési szerkezete sokszínű, összetett. Egy

vertikális vállalatnál mind az alapanyag-termelés (erdőgazdálkodás), mind a félkész termékek gyártása (elsődleges faipar) és többnyire a késztermék előállítása (másodlagos faipar) is megtalálható, szorosan egymásra épülő rendszerben. Ugyanakkor erőteljes a horizontális széttagoltság is. Gondoljunk pl. a fűrészipar földrajzilag is szétszórt kis- és középüzemeire, vagy pl. az erdőgazdálkodás területileg szükségszerűen elkülönülő erdészeteire. Ebben a bonyolult összetételben vajon kitapinthatók-e a vállalatok ciklikus működésének vonásai?

Egy-egy vállalaton belül is jól elkülöníthetők a viszonylag homogén technikával, azonos termékcsaládokat előállító ágazatok. Az ágazati összetétel változatos és széles skálájú (a megtermeléstől pl. a panelparketta-gyártásig). Az erdőgazdasági ágazatokban az elmúlt évtizedek tapasztalatai alapján úgy tűnhet: hosszabb a változások periódusa. A fa, mint természetes anyag nem avul ugyan el, de a gömbfaválasztékok összetételében is követhető a változás. Egyes választékok fokozatosan tért veszítenek, mások előrenyomulnak. A termék-váltás folyamata hosszab távon nyomon követhető. Még inkább így van ez a gépekkel, ahol már gyorsabb a fejlődés ritmusa. Hasonló a helyzet a technológiai folyamatok területén. Az elmúlt évtizedekben a munkaerő tömegesen elvándorolt az erdőgazdaságokból, ugyanakkor a gazdaságok létük fenntartása végett kénytelenek voltak stabil törzsgárdát kialakítani. A munkaügyi statisztikák bizonyíthatják, hogy a törzsgárda generációinak is van egy hosszú távú váltási ritmusa. A termelési tényezők (termék, gép, technológia, munkaerő) belépésének, fejlődésének, kiválásának, megújulásának hosszú távon az erdőgazdálkodásban is ciklikus a folyamata. A folyamat ciklikus vonásai a jövőben minden bizonnyal erősödnek. Hasonló a helyzet az elsődleges fafeldolgozásban is. A termék- és technikaváltás ritmusa még a fűrésziparban is jól látható, még inkább pl. az agglomerált lemezgyártás területén.

Az a tény, hogy az erdőgazdasági vállalatokban egy-egy termelési ágazat működése általában több üzem tevékenysége révén realizálódik, és az egyes vállalati akciók (jellemzően a termelés korszerűsítése) az ágazati üzemekben nem egyidőben valósulnak meg, arra enged következtetni, hogy a ciklikus működés csak üzemi szinten érvényesül, ágazati szinten az üzemi ciklusok időbeli eltolódása miatt kiegyenlítődik a hullámvás. A több üzemű ágazatok ezek szerint egyenletesen fejlődőnének? Ez csak a látszat. Ha a több üzemű erdészeti és faipari ágazatokban a korszerűsítési akciók üzemenként egymás után történnek, emiatt a hullámvás valóban csillapodhat. Azonban az *egy ágazathoz tartozó üzemek működésének hullámvása szükségszerűen hullámvóvá teszi az ágazatok működését is*. Hiszen az ágazati folyamatok a hozzá tartozó üzemek működésének eredőjeként realizálódnak. Ha sok üzemű az ágazat, az ágazati működés hullámvása szerencsés esetben elcsitulhat, de meg nem szűnhet. Minél kevesebb üzemből áll az ágazat, a ciklikus működés annál inkább hasonlít a „klasszikus” modellhez. A fejlődés tendenciája a termelés koncentrációjának irányába mutat. Az egy-egy ágazathoz tartozó üzemek száma az erdőgazdasági vállalatoknál is fokozatosan csökken.

Az előzőekből látható, hogy a vállalati működés ciklikus jellege az erdőgazdaságokban is érvényesül. Az *erdőgazdasági vállalatok működése is szükségszerűen szakaszos*. A szakaszos működésnek van egy hosszú távon ismétlődő periódusa, amely a termelési tényezők életkorával hozható összefüggésbe. Láttuk, hogy ez az időhorizont 2—3-szorosan meghaladja a középtávú tervezés időszávját. A vertikálisan és horizontálisan összetett erdőgazdasági vállalatok lüktető belső folyamatai is csak ebben a távlatban tekinthetők át maradéktalanul. *Csak a hosszú távú tervezés biztosíthatja tehát a bonyolult belső vál-*

lati működés tudatos összehangolását. Stratégiai tervezés nélkül a vállalati működés rövid távon sem lehet optimális.

A vállalati stratégia hiányából fakadó konfliktusok

Távlati tervezés, koncepciózus stratégia nélkül a vállalati működés ellentmondásokkal terhes. Hosszabb távú előrelátás hiányából fakad a vállalati tevékenység számos konfliktusa. A teljesség igénye nélkül tekintsük át ezeket a problémákat:

- A vállalatnak nincs iránytűje, a kezdeményezésnek nincs vezérfonala, a vezetési törekvéseknek nincsenek előremutató, viszonylag stabil tájékozási pontjai.
- A vállalati törekvéseket nem fogja egységbe stratégiai koncepció. A vezetésnek nincs hosszú távú programja. A vezetők munkáját a napi gondokkal való foglalkozás, az improvizáció, a túlzott operativitás, szubjektivizmus és az ezekből fakadó sok téves döntés jellemzi.
- A vállalat életére rövid távon sok átmeneti, véletlen, konjunkturális tényező is hat, melyek elfedhetik a fő folyamatok tendenciáit. Az ezekre alapozott döntések azonban hosszabb távra befolyásolhatják (néha meg is határozzák) a vállalat lehetőségeit. A rövidlátó szemlélet gyakran indukál olyan akciókat, melyek hamarosan ellentétbe kerülnek holnapi követelményekkel.
- Az apránként (évenként) előre tett lépések, még ha hasznosak is pillanatnyilag a vállalatnak, hosszabb távon nem állnak össze egységes egészzé, mert maga a jövő vállalati rendszer nincs megtervezve.
- A vállalat a hozamok és a jövedelem rövid távú maximalizálására törekedve, elhanyagolhatja a sokoldalú vállalati képességek kifejlesztését, amelyek hosszú távon is biztosíthatnák a társadalmi szükségletekhez való rugalmas alkalmazkodást.
- A vállalat mai és rövid távú törekvéseit sokkal inkább a múltban létrehozott termelési erőforrások determinálják, mint a jövő követelményeihez való alkalmazkodás. A vezetés rövid távú kezdeményezéseit a múltból előre vetített tendenciák (extrapoláció) hatják át. Rövid távon a vállalat nem távlati célokhoz alakítja képességeit, hanem az adott erőforrásokból vezeti le céljait. *Illyés Gyula* költői megfogalmazásában: „Eltéved — / kinek az út az irány — / nem a cél / — ahová utat csinál”.
- Nagyobb horderejű vállalati folyamatok megvalósítása nem fér bele a középtávú terv viszonylag szűk kereteibe. Pl. egy jelentősebb beruházás előkészítéséhez, megvalósításához és üzembe állításához gyakran nem elegendő öt év. A szűk időtáv miatt nincs idő a sokoldalú megfontolásra, az alternatívák mérlegelésére, az alapos előkészítésre. A gyenge előkészítés zavarokat okoz a beruházások megvalósításában (tapasztalatok tömege bizonyítja ezt) és üzembe helyezésében. Távlati előrelátással van idő felkészülni a változásokra.
- Tudatos stratégiai tervezés nélkül a vállalat belső működése spontán alakul. A vezetés nem követi, nem hangolja össze a ciklikusan működő ágazatok folyamatait. A vállalati működés érthetetlen hullámzásait nem tudja megmagyarázni. Nem ismeri fel a hanyatlás előjeleit, kiváltásukra nem tud felkészülni. A vállalatot időnként elkerülhetetlen kudarckok érik. Az ismétlődő megrázkódtatások, titokzatos sorscsapásoknak tűnnek. Holott, ha ismernék a ciklikus működés törvényeit, okos stratégiai tervezéssel mindez elkerülhető volna.

- A vállalatnak, mint viszonylag önálló gazdasági szervezetnek, miközben sajátos, külön céljait követi, általánosabb társadalmi küldetést is teljesítenie kell. Saját külön érdekei szerint megmaradásra, jövedelemre, fejlődésre stb. törekszik, ugyanakkor hasznos társadalmi szükségleteket kell kielégítenie. Rövid távon, átmenetileg, a vállalati érdek a társadalmi érdekekkel szembe kerülhet, hosszabb távon azonban létkérdés a vállalat számára a társadalmi célok szolgálata. A társadalmi célokhoz való illeszkedés elengedhetetlen feltétele a szükségletek távlati előrejelzése, és a kielégítésükre való tudatos felkészülés. Ez a magatartás biztosíthatja egyben szocialista vállalat részére a legnagyobb biztonságot, a gyors fejlődést, a biztos jövőt.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Erdészeti és Faipari Egyetemen az 1979. évben a következő szakokon indul levelező tagozati szakmérnökképzés, kétéves tanulmányi idővel:

FAHASZNÁLATI ÉS FAANYAGMOZGATÁSI SZAK

A fahasználati és faanyagmozgatási szakmérnökképzés célja olyan szakemberek képzése, akik az erdőgazdálkodás fahasználati és szállítási feladatait magas szinten ellátni és fejleszteni képesek.

A képzés során megismerik a tervezés és elemzés, vezetés, vállalati gazdaságtan, termelésirányítás, gépek üzemeltetése és karbantartása, az erdőfeltárás korszerű módszereit. Elsajátítják a munkaszervezéshez szükséges ergonómiai és munkavédelmi ismereteket, betekintést kapnak a számítástechnika alkalmazásába.

TÁJRENDEZŐ ÉS KÖRNYEZETVÉDŐ SZAK

A tájrendező és környezetvédő szakmérnökképzés célja olyan szakemberek képzése, akik a környezetvédelem komplex témakörében szakági szinten képesek ellátni az irányítási és tervezési feladatokat.

A képzés során a tananyag foglalkozik a környezetfejlesztéssel és tájrendezéssel, a mérnökbiológiai és meliorációs ismeretekkel, a természetvédelem és vadgazdálkodás feladataival.

A felvételi pályázatokat a T.Ü. 821. r. sz. nyomtatványon (beszerezhető a megyei nyomtatványellátónál) a munkaadón keresztül 1978. december 15-ig az Erdőmérnöki Kar Dékánjához kell benyújtani.

A pályázat feltételeire vonatkozóan az FM 14/1962. sz. rendeletben (Mg. Ért. 13. sz.) foglaltak az irányadók. A felvételi kérelemhez az MM. 3/1968. sz. rendelet 5. pontjában előírt mellékleteket kell csatolni.

A szakmérnöki szakok és a felvételek ügyében részletesebb felvilágosítást az Erdészeti és Faipari Egyetem Továbbképzési Osztálya 9401 Sopron nyújt.